

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM ENSTİTÜLERİNİN TEŞKİLÂT VE İŞLEYİŞ YÖNETMELİĞİ

(Resmi Gazete Tarihi: 03.03.1983 Resmi Gazete Sayısı: 17976)

Amaç

MADDE 1. Bu Yönetmelik enstitülerin eğitim-öğretim, işletme ve teşkilâtlanmalarında beraberliği sağlayarak uygulamalar arasındaki birliği temin amacı güder.

Kapsam

MADDE 2. Bu Yönetmelik rektörlüklere ve dekanlara bağlı bütün araştırma ve eğitim-öğretim enstitülerinin işleyiş ve teşkilatlanmasını belirler.

Teşkilât

MADDE 3. 2547 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince kurulan enstitülerin organları, bu organların seçimleri, görev süreleri, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirlenmiştir:

- Enstitünün organları, Enstitü Müdürü, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kuruludur.
- Enstitü Müdürü, fakültelerde üç yıl için ilgili dekanın önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir. Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur. Müdüre vekâlet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir. Enstitü Müdürü, 2547 sayılı Kanun'la dekanlara verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.
- Enstitü Kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları başkanlarından oluşur.
- Enstitü Yönetim Kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından Enstitü Kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.
- Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu, 2547 sayılı Kanun'la Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.

MADDE 4. Bir programda, lisansüstü eğitim-öğretim yapılabilmesi için o programla ilgili anabilim veya anasanat dalında lisans eğitim-öğretimi yapılmakta olması şart değildir. Lisansüstü eğitime rektörün önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulu karar verir.

MADDE 5. 2547 sayılı Kanun'un 19. maddesi hükmü gereğince, rektörlüklere bağlı enstitülerin yapılarını oluşturan enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları aşağıdaki şekilde tespit edilir:

- Fen Bilimleri Enstitüsünün enstitü anabilim dalları, o üniversitede mevcut olan Fen, Mühendislik, Mimarlık, Mühendislik-Mimarlık, Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri, Maden, İnşaat, Elektrik-Elektronik, Makine, Kimya-Metalürji, Uçak ve Uzay Bilimleri, Ziraat, Orman, Su Ürünleri, Denizcilik Fakültelerinin bölümleri; Fen-Edebiyat, Endüstriyel Sanatlar Eğitim ile Eğitim Fakültelerinin Fen alanındaki bölümleri, Mesleki Eğitim Fakültelerinin Teknoloji Eğitimi bölümüyle aynı adları taşırlar. Fakültelerin bölüm başkanları aynı zamanda enstitü anabilim dalının da başkanlarıdır.
- Sosyal Bilimler Enstitüsünün enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları, o üniversitede mevcut olan Edebiyat, İktisat, İşletme, İktisadi ve İdari Bilimler, Siyasal Bilgiler, Hukuk, İlahiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya, Güzel Sanatlar, İletişim, Mesleki Yaygın

Eğitim, Ticaret ve Turizm Eğitimi, Eğitim Bilimleri Fakülteleri ile Konservatuvarların bölümleri; Fen-Edebiyat, İnsani Bilimler ve Edebiyat, Mesleki Eğitim ve Eğitim Fakültelerinin Fen alanı dışındaki bölümleriyle aynı adları taşırlar. Fakültelerin ve Konservatuvarların bölüm başkanları, aynı zamanda enstitü anabilim veya enstitü anasanat dalının da başkanıdır.

c) Sağlık Bilimleri Enstitüsünün enstitü anabilim dalları, o üniversitede mevcut olan Tıp, Dış Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Fakültelerinin eğitim yapılan anabilim dalları ile Eğitim Fakültelerinin beden eğitimi ve spor bölümleridir. Bu anabilim dallarının başkanları ile beden eğitimi ve spor bölüm başkanları aynı zamanda Sağlık Bilimleri Enstitüsünün anabilim dallarının da başkanlarıdır.

d) Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri Enstitülerinde, rektörün nerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü ğretim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından değişik bir ad taşıyan, disiplinlerarası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim dalının başkanı, ilgili dekanların görüşleri alınarak, Enstitü Müdürü tarafından atanır.

e) Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri Enstitüleri dışında kalan, rektörlüklere bağlı enstitülerin enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları, bu enstitülerin özellikleri dikkate alınarak, Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir. Bu enstitülerde, enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları başkanları Enstitü Müdürü tarafından atanır.

Enstitü anabilim dalı başkanları, fakültelerde bölüm başkanlarına verilen görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.

MADDE 6. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulları, Sosyal Hizmetler Yüksekokulları mezunları Sosyal Bilimler Enstitülerinde; Sivil Havacılık Yüksekokulları, Tütün Ekspertizi Yüksekokulları, Mesleki Teknoloji Yüksekokulları, Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulları mezunları Fen Bilimleri Enstitülerinde; Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik, Sağlık İdaresi, Sağlık Teknoloji, Ev Ekonomisi, Beden Eğitimi ve Spor, Hayvan Sağlığı Yüksekokulları mezunları Sağlık Bilimleri Enstitülerinde lisansüstü eğitim-ğretim görebilirler. Bu yüksekokulların müdürleri veya yardımcıları bu alanlarda ilgili Enstitü anabilim dalı başkanı görevlerini de yürütürler.

MADDE 7. Lisansüstü programlar enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları ile aynı adları taşırlar. Ancak, rektörün nerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile bir enstitü anabilim veya enstitü anasanat dalında, o enstitü anabilim veya enstitü anasanat dalından değişik bir ad taşıyan bir lisansüstü program da açılabilir.

Bir Lisansüstü programı; yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli muhteva ve adları taşıyan zorunlu ve seğmeli dersler ile doktora yeterlik sınavı, sanat yeterliği sınavı, tez, sanat eseri ve uygulamalardan oluşur. Enstitlerce yürütülecek lisansüstü programların asgari muhtevaları, niversitelerarası Kurulda belirlenir.

İşleyiş

MADDE 8. Lisansüstü ğretim, 2809 sayılı Kanun ile üniversitelerde rektörlüklere bağlı olarak kurulan enstitüler tarafından düzenlenir ve yürütülür. Lisansüstü ğretim ve bununla ilgili faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar; niversite bütçesinden, döner sermayelerden, niversite dışı kurum ve kuruluşlardan niversiteye yapılacak araştırma ile ilgili mali destekten, rektörlüğün onay ve iznine bağlı olarak, ilgili enstitü müdürü tarafından yapılır.

Lisansüstü eğitim-ğretim, araştırma, uygulama ve yayın faaliyetleri ile ilgili çalışmaların sürdürülmesinde, niversite birimlerinin imknlarından da yararlanılır.

Sağlık Bilimlerindeki lisansüstü çalışmalar ilgili kuruluşun klinik, poliklinik, laboratuvar ve ameliyathane gibi tesislerinde veya uygulama ve araştırma merkezlerinde yapılır.

MADDE 9. Enstitü Anabilim Dalları lisansüstü ders programları, niversite Senatolarınca kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili Enstitü Kurulunda görüşülür ve bu kurul tarafından onaylanır.

Bir yarıylda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi ğretim yeleri tarafından verileceği, ilgili Enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları başkanlarının ğretim üyeleriyle birlikte yapacakları tespitlere dayalı olarak Enstitü Kurulu tarafından belirlenir.

MADDE 10. Öğrenciler, hangi lisansüstü programda öğretim görmek istediklerini giriş sınavı için aday kaydı sırasında belirlerler.

Enstitü Kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin özel ders programlarında yer alacağına, öğrencinin danışmanı karar verir. Bu görev, tez danışmanı atanıncaya kadar, ilgili Enstitü Anabilim veya Anasanat dalı başkanı tarafından yapılır.

MADDE 11. Tez veya sanat yeterliği danışmanları, ilgili enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları başkanları ile ilgili dekanların görüşleri de alınarak, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanır ve öğrencilerin tez veya uygulama konuları belirlenir.

MADDE 12. Enstitü anabilim veya enstitü anasanat dallarının, birden fazla enstitünün ilgi alanına giren, lisansüstü eğitim-öğretim, araştırma, uygulama ve yayın faaliyetlerinin gerektirdiği koordinasyon ilgili enstitü müdürleri tarafından sağlanır.

MADDE 13. Üniversiteler, lisansüstü eğitim-öğretim enstitülerinin enstitü anabilim veya anasanat dalı kurulmamış dallarında eleman yetiştirmek üzere, bu alanlarda eğitim yapan üniversitelere öğrenci gönderebilirler. Üniversiteler bu öğrencilere burs verebilecekleri gibi uygun kadrolarını, veya diğer mali imkânlarını bu dalda eğitim yapan üniversitelerin enstitülerine tahsis etmeleri de mümkündür. Böyle tahsis edilen bir burs veya bir kadroya veya diğer malî imkâna, sınavla lisansüstü öğrenci seçimi, eğitim yapacak üniversitenin enstitüsü tarafından yürütülür, ancak ataması kadronun ait olduğu üniversiteye yapılır.

EK MADDE.

İki veya daha fazla yükseköğretim kurumunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile, yükseköğretim kurumları arasında ortaklaşa yürütülecek lisansüstü programlar açılabilir.

Ayrıca, kamu ve özel sektör kuruluşları da, ortak lisansüstü programlar açmak için yükseköğretim kurumlarına öneride bulunabilirler. Bu öneriler, yukarıda belirtilen usule göre sonuçlandırılır.

Bu şekilde açılacak lisansüstü programların uygulama esasları, bu Yönetmelik ile Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, ilgili yükseköğretim kurumları tarafından ortaklaşa belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1. Bu Yönetmelik yayınlanmadan önce, o yükseköğretim kurumunda veya kuruluşta mevcut olan mevzuata uygun olarak sürdürülen işleyiş ve uygulamalar, en geç 1982-1983 ikinci yarısından itibaren bu Yönetmelik hükümlerine intibak ettirilir.

GEÇİCİ MADDE 2. Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girişinden itibaren iki ay içinde, yükseköğretim kurumları enstitü anabilim ve enstitü anasanat dalları yapıları ile lisansüstü programlarının adlarını onay için Yükseköğretim Kuruluna gönderir. Bu programlardan hangilerinin o yükseköğretim kurumunda sürdürülmesine devam edileceğine Yükseköğretim Kurulu karar verir.

MADDE 14. Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. Bu Yönetmelik Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından yürütülür.